

93. Király Károly Kovászna megyei elsőtitkár lemondása. Sepsiszentgyörgy, 1972. április 1.

[...] ¹ 1972. március 31-én Bukarestben részt vettem a Magyar Nemzetiségű Dolgozók vezetőségi ülésén Dukász Anna bírótaggal együtt. Este nyomott hangulatban tértem haza. Bukarestben a gyűlés botrányba fulladt. Takács Lajos bátran, kemény hangú bírálatban részesítette a pártvezetést jogfosztó nemzetiségi politikájáért, de önmagát sem kímélte azért a szerepért, amit 1959-ben mint a Bolyai Tudományegyetem rektora elvállalt. Hagyta magát félrevezetni és bele egyezett a Babeş és Bolyai egyetemek egyesítésébe, ami egyet jelentett a Bolyai egyetem felszámolásával. Takács Lajos felszólalása zavart keltett, Verdet meg Gere Mihály szünetet rendelt el. Szünet után az „elkötelezettek” kaptak szót, élükön Szilágyi Dezsővel, az Előre főszerkesztőjével, aki határozottan elítélte Takács Lajos háládatlan, zavart keltő, egységbontó magatartását pártunk vezetésével szemben. Őt követték mások is, akik árnyaltabban, de lojalitásukról biztosították a pártvezetést. Jómagam hallgattam. És voltaképpen ebből a lelkiismeret-furdalásos hallgatásból született meg életem legmeghatározóbb döntése. A családi életem rég nem volt kiegyensúlyozott. Hiányzott belőle az egyetértés. A házasságom mégsem bontottuk fel, jöllehet rég megérett arra. Itt volt hát az alkalom, a lehetőség, hogy rendet teremtsék az életemben; mind magán, mind közéleti síkon.

Másnap reggel, április 1-én azzal kezdtem a munkát, hogy megkértem Tomuş kabinetfőnököt arra, hogy ne kérdezzen semmit, vegyen papírt és tollat. Két levelet diktáltam neki. Az egyik a válóper megindítását célzó nyilatkozat, a másik a tisztségemről való lemondás volt. A kocka el volt vetve.

Még aznap együttes gyűlésre hívtam össze a Megyei Pártbizottság büroját, és a megyei néptanács végrehajtó bizottságát. Tudomásukra hoztam döntésem. Felkértem Koródi Istvánt, a megyei párttitkárt és Dragoş Jánost, a végrehajtó bizottság első alelnökét, hogy helyettesítsenek mindaddig, amíg más döntés nem születik. Könnyű a kockát elvetni, de ha az Toldi malomköveként viselkedik, vajon kit talál el? [...] ²

Ceauşescu Pană-t küldte el Sepsiszentgyörgyre, azzal a feladattal, hogy próbáljon jobb belátásra bírni, álljak el szándékomtól, maradjak meg tisztségeimben. Mindössze az az ára, hogy megkövessem Ceauşescut. Persze egy ideig maradt volna minden a régiben, aztán könyörtelenül félreállítottak volna, mint megbízhatatlant.

A játékszabályokat jól ismertem, így az ajánlatot elutasítottam. [...] ³

Király Károly: Nyílt kártyákkal. Önéletírás és naplójegyzetek. Budapest. 1995. Nap Kiadó, 24-25. o. (Kovászna megye élén.)

1 Visszaemlékezésének korábbi részében az 1968-as megyésítésről ír Király Károly. Lásd a 89. sz. dokumentumot.

2 A kihagyott részben megtudjuk, hogy a történetekről Koródi értesítette Gh. Pană-t, aki pártvonalon Ceauşescut helyettesítette, amíg az Afrikában volt. Megbízta a megyei szekuritátét is, hogy figyelje Királyt. Április 6-án aztán hazaért Ceauşescu, akit sértett, hogy Király a lemondólevelét nem személyszerint neki, hanem a Központi Bizottságnak címezte.

3 Király Károly visszaemlékezésének későbbi részéből kiderül, hogy nem sikerült meggyőzni a lemondásának visszavonásáról, ezért Karánsbesre „száműzték” az ottani faipari vállalat élére. „Lázadása” ellenére azonban továbbra is tagja maradt a XI. pártkongresszusig az Államtanácsnak, a Nagy Nemzetgyűlésnek, és a KB-nak.